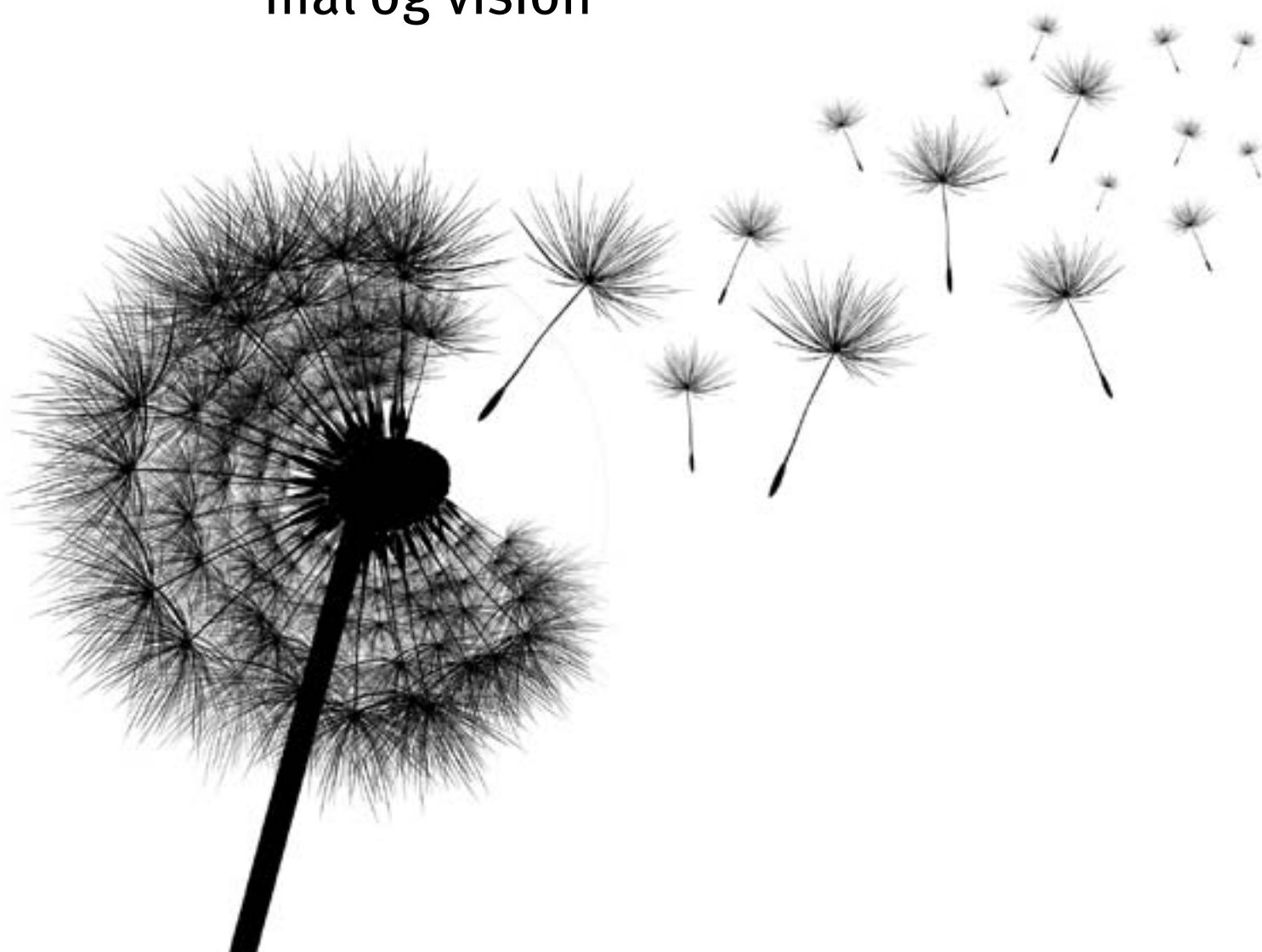
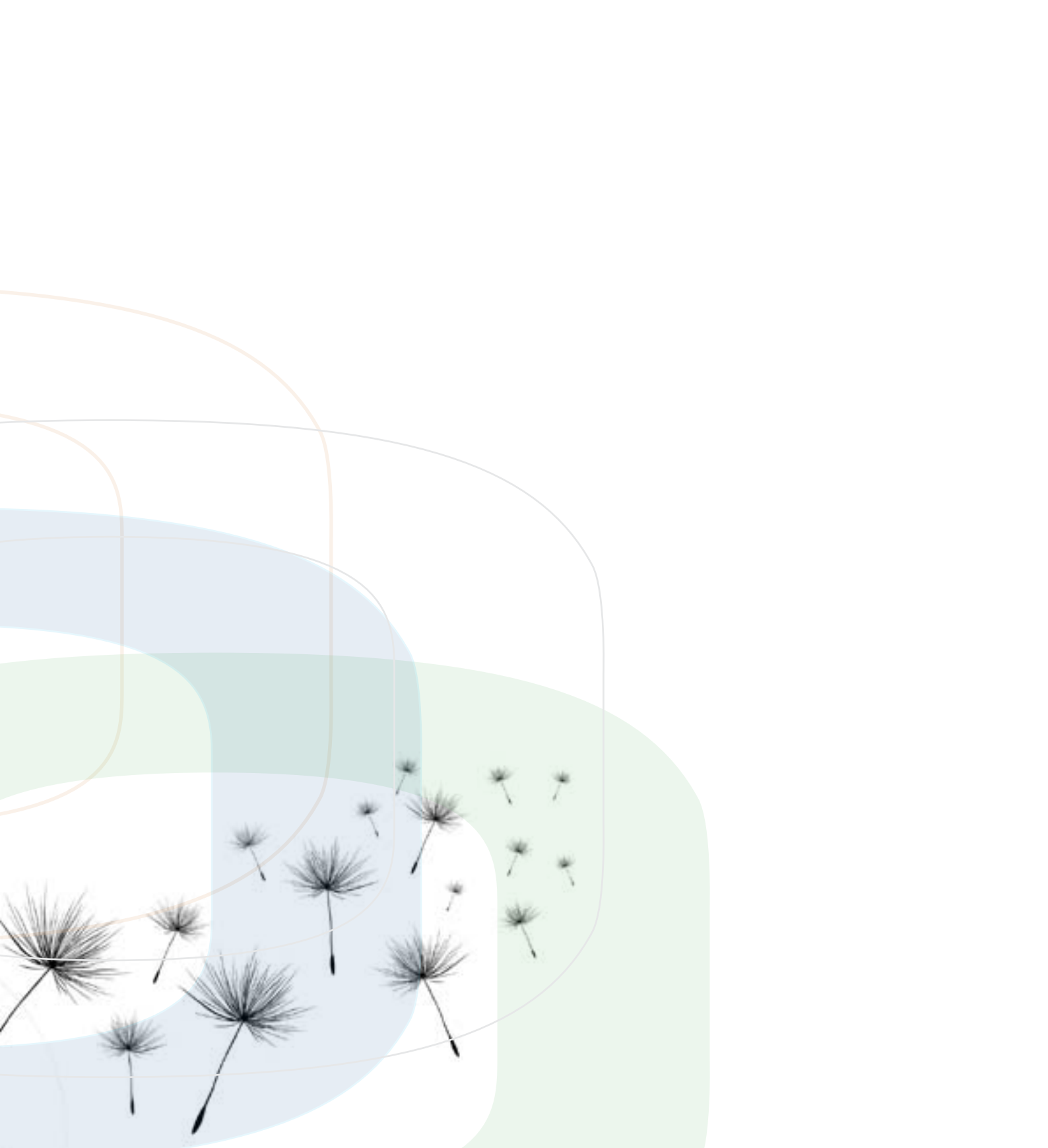


Det fællesnordiske kultursamarbejde 2010–2012 – mål og vision





Det fællesnordiske kultursamarbejde 2010–2012
– mål og vision

ANP 2010:749

© Nordisk Ministerråd, København 2010

ISBN 978-92-893-2112-9

Layout: Jette Koefoed

Fotos: ImageSelect

Oplag: 2000

Tryk: Arco Grafisk, Skive

Trykt på miljøvenligt papir som opfylder kravene
i den nordiske miljømærkning.

Publikationen kan bestilles på www.norden.org/order

Flere publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark



Det nordiske samarbejde

Det nordiske samarbejde er en af verdens mest omfattende regionale samarbejdsformer. Samarbejdet omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt de selvstyrende områder Færøerne, Grønland og Åland.

Det nordiske samarbejde er politisk, økonomisk og kulturelt forankret og er en vigtig medspiller i det europæiske og internationale samarbejde. Det nordiske fællesskab arbejder for et stærkt Norden i et stærkt Europa.

Det nordiske samarbejde ønsker at styrke nordiske og regionale interesser og værdier i en global omverden. Fælles værdier landene imellem er med til at styrke Nordens position som en af verdens mest innovative og konkurrencedygtige regioner.

Nordisk Ministerråd

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Nordisk Råd

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0400

www.norden.org

Det fællesnordiske kultursamarbejde 2010–2012 – mål og vision

- 7 Mål og vision
- 9 Temaer for det nordiske kultursamarbejde 2010–2012
- 15 Strategier og arbejdsplaner



Mål og vision

Det fællesnordiske kultursamarbejde udgør en stærk helhed. Samarbejdet har stor indflydelse på sin omverden og afspejler det grundlag af fælles værdier, vi i de nordiske lande står på. Samarbejdet peger fremad, og er i stand til at favne og påvirke de komplekse forandringer som finder sted i vores nordiske samfund og ude i verden.

Nordisk Ministerråd arbejder for at styrke det fællesnordiske kultursamarbejde. Et kultursamarbejde, hvor kunst og kultur er en hjørnesteen i det fællesskab som binder de nordiske lande sammen.

Den nordiske samarbejdsstruktur inden for kulturområdet er markant forandret i de seneste år. Og målet er at gøre samarbejdet endnu mere åbent, transparent og fleksibelt.

Denne udviklingsproces fortsætter de kommende år hvor udfordringerne fra omverdenen og i vore egne samfund kræver, at vi løbende tilpasser præmisserne for det fællesnordiske kultursamarbejde.

Opfølgningen på forandringerne sker kontinuerligt, og med en grundig evaluering af kultursamarbejdet som starter i 2010, vil det

blive tydeligt hvad der skal ændres og udvikles.

Hvorfor fællesnordisk kultursamarbejde?

Det nordiske kultursamarbejde indeholder en bred vifte af temaer og indsatser lige fra folkelige fællesskaber til den enkelte kunstners virke. Begge dele skal have mulighed for at udfolde og udvikle sig, og her er fællesnordiske institutioner og programvirksomhed med til at skabe gode og fleksible rammer.

Det fællesnordiske kultursamarbejde har tre overordnede mål:

1. samarbejdet skal afspejle de prioriteringer inden for kultur- og kunstmrådet som er fælles for de nordiske lande,
2. samarbejdet skal fremme et nordisk perspektiv i de enkelte lande,
3. samarbejdet skal fremme vekselvirkningen mellem det nordiske og det internationale.

Nordisk Ministerråd har virksomheder og institutioner som arbejder for at opnå målene, herunder de nordiske huse og institutioner, de nordiske kulturprogrammer og dialogværktøjet Nordisk Kulturforum.

Seks temaer

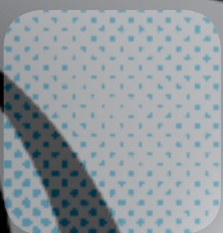
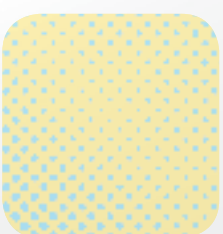
Strategien for det nordiske kultursamarbejde 2010–2012 indeholder seks prioriterede temaer. Temaerne er:

1. Det kreative Norden – svar på globaliseringens udfordringer
2. Nordisk sprogforståelse
3. Kultur for børn og unge
4. Kulturel mangfoldighed
5. Den nordiske kulturarv
6. Ministerrådets formandskabsprogram på kulturområdet

Det fællesnordiske kultursamarbejde 2010–2012 – mål og vision beskriver overordnede strategier og temaer for det nordiske kultursamarbejde 2010–2012.

FAKTA

Ministerrådet for Kultur har 160 DKK millioner til rådighed om året. En stor del af pengene går til kultur- og kunstprojekter som kunstnere og kulturaktører søger støtte til i Nordisk Kulturfond og ministerrådets programmer. Andre midler går til udvikling og drift af de nordiske huse, institutter og institutioner og til de tre nordiske kulturpriser.



Temaer for det nordiske kultursamarbejde 2010–2012

1. Det kreative Norden – svar på globaliseringens udfordringer

Mål

Nordisk kunst og kultur skal være mere synlig på den globale scene. Nordisk kunst og kultur skal bidrage til at møde og udnytte globaliseringens udfordringer og muligheder.

De nordiske kulturministre har anlagt en offensiv globaliseringsstrategi for det nordiske kultur- og mediasamarbejde som gør kulturen til et selvstændigt profileringsområde i den fællesnordiske globaliseringssatsning.

Kulturministrenes globaliseringsstrategi *Det kreative Norden* omfatter bl.a. initiativet *Nordisk kultur i verden* med tre store satsninger i perioden 2009–2011. Det første skridt var profileringen af nordisk film i Toronto i 2009. I 2010 eksponeres nordisk landskabsarkitektur på Expo 2010 i Shanghai, og i 2011 vil den nordiske litteratur blive profileret på Salon du livre i Paris.

Under overskrifterne *Et synligere Norden*, *Et mere vidensbaseret*

Norden og *Et velstående Norden* profileres det nordiske kultursamarbejde internationalt og i Norden.

Et synligere Norden – Nordisk kultur skal profileres internationalt

Norden har forudsætninger for at ligge forrest når det gælder den globale udvikling af kreative erhverv. De nordiske lande har en høj international status på områder som filmproduktion, musik, litteratur, arkitektur og design. Hver for sig har landene i løbet af de seneste år taget initiativ til samarbejde mellem kulturlivet og erhvervslivet for at udnytte de muligheder som oplevelsesøkonomien skaber.

Et mere vidensbaseret Norden – Norden skal producere og tiltrække viden

Norden har forudsætninger for at blive en central aktør i den internationale kulturelle vidensudvikling. Det nordiske kultursamarbejde skal være udgangspunktet for en øget talentudvikling, kompetenceudveksling og løsning af grænseoverskridende opgaver.

Et velstående Norden – nordiske traditioner med demokrati og dialog kan inspirere

Norden er et forbillede for andre regioner i verden når det drejer

sig om demokrati og dialog. Det nordiske kultursamarbejdes bidrag til at skabe og sprede fredelige demokratiske samtaler, kulturdiallog og samspil mellem kulturer skal styrkes.

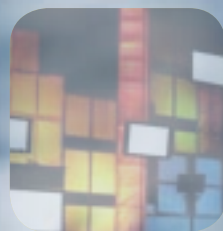
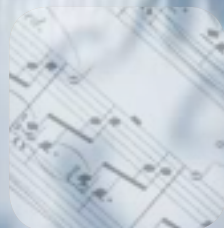
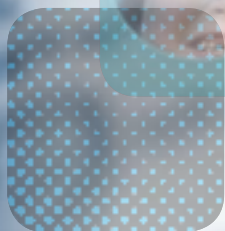


FAKTA

De kreative industrier udgør en stadig stigende og mere betydelig del af den samlede globale økonomi. De kreative erhverv er allerede nu stærke sektorer, men de har et endnu større udviklingspotentiale.

KreaNord er en tværsektoriel gruppe for udvikling og profilering af kreative brancher. Med policyanbefalinger, netværksaktiviteter, udviklingsarbejde og profileringsaktiviteter skal KreaNord knytte initiativer sammen på tværs af kultur- og erhvervssektorerne i de nordiske lande.

www.kreanord.org



Temaer

2. Nordisk sprogforståelse

Mål

Kunst og kultur skal bidrage til en øget nordisk sprogforståelse.

De nordiske sprog skal være tilstrækkeligt synlige i det offentlige liv, i medier og i film. Bøger på Nordens samfunds-bærende sprog skal være lettere tilgængelige.

Norden er i dag en flersproget region. Borgerne har gode sprogkunderskaber og sprogpolitikken hviler på et demokratisk grundlag.

I en globaliseret verden kan Norden derfor blive et sprogpolitisk forbillede for andre regioner. De mange sprog giver forudsætninger for viden, skaberkraft, perspektiv og internationale kontakter i en udstrækning som ikke er mulig i samfund med kun ét sprog.

Kulturområdet har gennem kulturudveksling, litteratur, film og tv enestående forudsætninger for at involvere sig aktivt i og fremme en øget sprogforståelse mellem de forskellige sprog i Norden.

FAKTA

Nordisk litteratur. Hvert år bidrager Ministerrådet for kultur med mere end 2.5 millioner DKK til at oversætte litteratur mellem de nordiske sprog. Det giver borgerne i Norden gode muligheder for at læse litteratur skrevet af andre nordiske forfattere på deres eget sprog.

3. Kultur for børn og unge

Mål

Børn og unge skal have bedre muligheder for at deltage aktivt og skabe egne kulturudtryk.

Børn og unge skal have bedre adgang til nordiske digitale medier af høj kvalitet.

De nordiske huse og institutter skal formidle og stimulere børne- og ungdomskultur.

Nordisk Ministerråd har lavet en strategi for børn og unge i Norden. Visionen er at Norden skal være det

bedste sted i verden for børn og unge. Målet er at skabe gode livsvilkår for børn og unge og at øge deres mulighed for at få indflydelse uanset køn, etnisk, kulturel eller socioøkonomisk baggrund, alder, hjemsted, seksuel orientering eller funktionsnedsættelse.

Børn og unge påvirkes af indsatser inden for de fleste samarbejdsområder i Nordisk Ministerråd. Alle områder skal anlægge et børne- og ungdomsperspektiv på deres aktiviteter. Kulturområdet er et af de områder som har særligt høj prioritet i de kommende år.

NORDBUK (Nordisk Børne- og Ungdomskomite) giver aktiv støtte til Ministerrådet for kultur. Det skal sikre at børne- og ungdomskulturen integreres i alle relevante dele af Ministerrådets arbejde.

FAKTA

Norden Før og Nu er en hjemmeside for børn og unge skabt i samarbejde mellem Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK) og Danmarks Radio med støtte fra Nordisk Kulturfond. Hjemmesiden formidler interaktiv information om blandt andet de nordiske landes historie, kultur og sprog. Informationen kan bruges i skolen i undervisningen om de nordiske lande.



Temaer

4. Kulturel mangfoldighed

Mål

Den kulturelle mangfoldighed i det nordiske kultursamarbejde skal øges.

Det nordiske kultursamarbejde skal både støtte og udvikle mangfoldigheden i kulturbegrebet sådan at såvel alsidigheden som kvaliteten sikres.

Det nordiske kultursamarbejde skal derfor støtte en bred vifte af aktiviteter: Fra folkelige fællesskaber til professionelt kunstnerisk virke. Mangfoldighed skal her forstås i betydningen: Kulturel diversitet – både med hensyn til målgrupper og indhold.

Kunst og kultur har stærke potentialer for at være de faktorer der bidrager til at flere bliver i stand til at gribe de muligheder som verdenssamfundet stiller til rådighed. Det gælder for eksempel læreprocesser og social inklusion samt forebyggende indsatser.

5. Den nordiske kulturarv

Mål

Kultursamarbejdet bidrager til at den nordiske kulturarv bevares, synliggøres, anvendes og udvikles.

Vores kulturarv giver et grundlæggende kendskab til de traditioner og spilleregler som udgør de fælles forståelsesrammer i Norden. Fokus på kulturarven kan bidrage til at udvikle sammenhængskraften i Norden, styrke identitetsfølelsen og oplevelsen af lokal såvel som regional tilknytning.

Mødet med andre kulturer udfordrer vores selvforståelse og ved

at gøre kulturarven – både den nationale og den globale – vedkommende for mange, skaber det forudsætninger for udvikling af et bæredygtigt samfund.

De nordiske lande har en lang erfaring med samarbejde inden for kulturarvsområdet, både i Norden og internationalt. Der er et behov for at gøre samarbejdet tættere forbundet med UNESCO's internationale konventioner om kulturel mangfoldighed, kulturminde og kulturarv samt Europarådets konventioner på kulturarvsområdet.

6. Ministerrådets formandskabsprogram på kulturområdet

Mål

Formandskabsprogrammet bidrager til at de nordiske kulturministres prioriteringer udvikles og realiseres.

De vedtagne globaliserings-satsninger gennemføres.

Kontinuiteten i kulturministrenes arbejde sikres.

Det land som har formandskabet i Nordisk Ministerråd fremlægger hvert år et særligt sektorprogram som skal afspejle og supplere de indsatser som gøres inden for Ministerrådet. Formandskabsprogrammet er dermed en vigtig byggesten i realiseringen af visionen for det nordiske kultursamarbejde.

Hvert formandskab arbejder for at skabe kontinuitet i forhold til de tidligere og kommende formandskaber.

Følgende lande har formandskabet i perioden 2010–2012: Danmark 2010, Finland 2011 og Norge 2012.





Strategier og arbejdsplaner

Programmer

- Nordisk Computerspilprogram
- Nordisk-Baltisk Mobilitetsprogram
- Kultur- og kunstprogrammet

Nordisk Computerspilprogram, 2010–2011

Det nordiske computerspilprogram skal sikre børn og unge adgangen til materiale af høj kvalitet med et tydeligt nordisk præg. Aktiviteterne omfatter primært salg og eksport, digital distribution, forbruger- og producentinformation samt ekspertstøtte.

Programmet skal:

- Stimulere til højere kvalitet og flere tilbud bland nordisk producerede computerspil for børn og unge.
- Sikre en effektiv nordisk infrastruktur for udviklere, producenter og distributører af computerspil.
- Koordinere de fælles nordiske aktiviteter.
- Sikre informationsudveksling og øget kendskabet til branchen.
- Etablere et netværk blandt brancheaktører.

Nordisk Computerspilprogram forvaltes af Nordic Game Resources AB i Malmø, Sverige.

www.nordicgameprogram.org

Det Nordisk-Baltiske Mobilitetsprogram 2010–2011

Det Nordisk-Baltisk Mobilitetsprogram for kultur er åbent for deltagere fra de nordiske og baltiske lande. Programmet har tre moduler: Mobilitetsstøtte, støtte til netværk og støtte til kunstnerresidenser. Der kan gives bidrag inden for alle kunstområder til opholdsstipendier, netværksdannelse inden for de nordiske og baltiske lande samt til kunstnerboliger for at modtage professionelle kunstnere og kulturarbejdere fra et andet nordisk eller baltisk land.

De baltiske lande deltager sammen med de nordiske lande i finansieringen og beslutningsprocesser som vedrører programmet. Det Nordisk-Baltisk Mobilitetsprogram skal bidrage til:

- Øget mobilitet for kunstnere, producenter og kulturaktører fra alle sektorer inden for kunst- og kulturområdet.

- Øget etablering af netværk for kulturaktører.
- Øget virksomhed omkring kunstnerboliger.

Kulturkontakt Nord, Sveaborg, Finland, har ansvaret for programmets administrative støttefunktion.

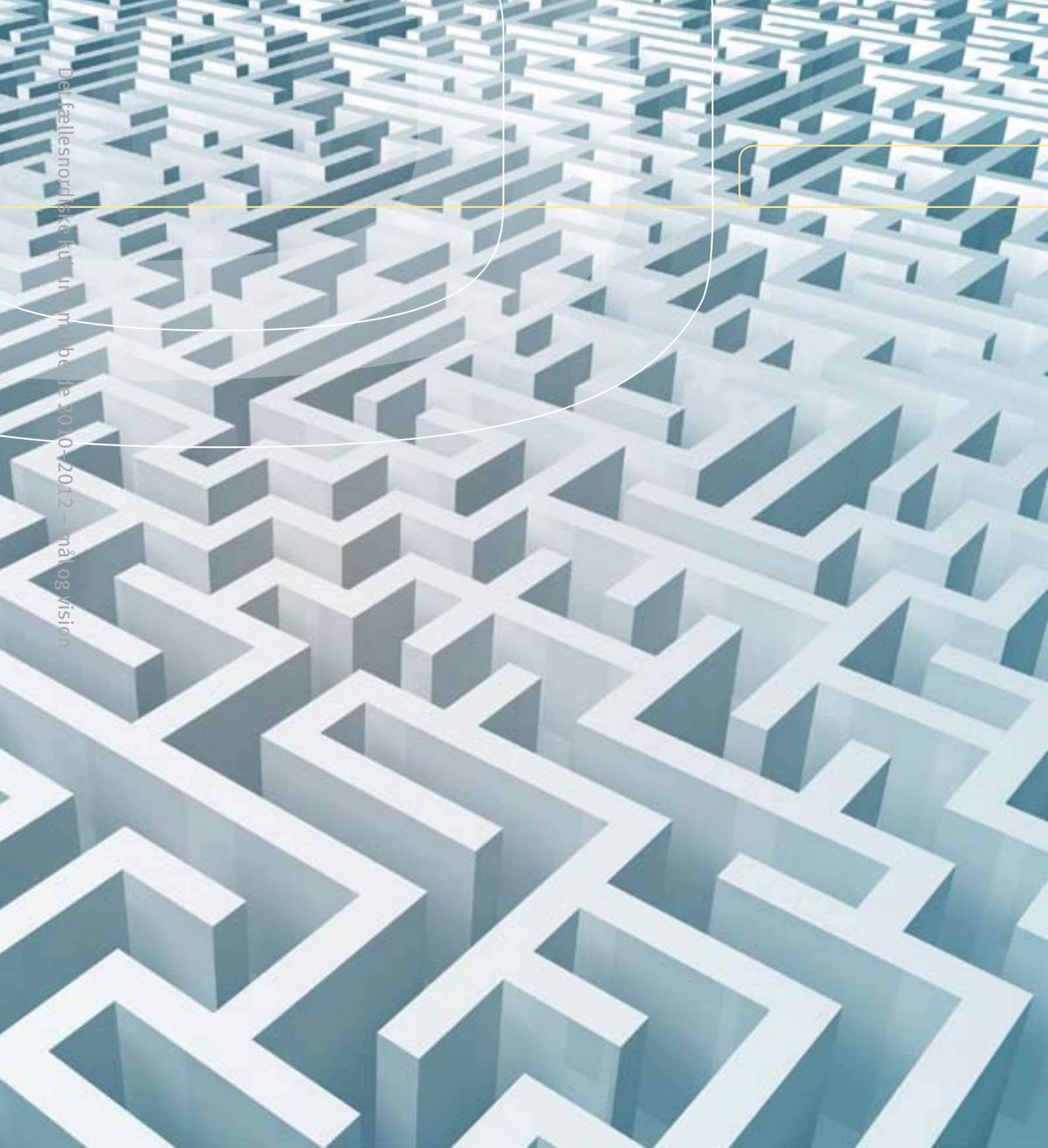
www.kknord.org

Kultur- og kunstprogrammet 2010–2011

Kultur- og kunstprogrammet er åbent for nordiske kulturaktører og kunstnere, kultur- og kunstinstitutioner samt kultur- og kunstorganisationer. En justering af programmet har gjort det muligt for aktører inden for amatørkultur- og frivilligsektoren at søge midler fra programmet fra og med 2010.

Kulturkontakt Nord, Sveaborg, Finland, har ansvaret for programmets administrative støttefunktion.

www.kknord.org



Det fællesnordiske kulturamarbejde 2010-2012 – mål og vision

Strategier og arbejdsplaner

Kulturkontakt Nord

Kulturkontakt Nord arbejder med information og operative opgaver og med administration af tidsbe- grænsede temabaserede pro- grammer. Kulturkontakt Nord skal desuden koordinere og betjene de ekspertgrupper som har det faglige ansvar for tildeling af projektmidler.

Kulturkontakt Nord ligger på Sveaborg, Helsinki, Finland.

www.kknord.org

De nordiske huse og institut- ter – Færøerne, Island, Finland, Åland og Grønland

De nordiske huse på Færøerne og i Island og institutterne i Finland, på Åland og i Grønland er vitale plat- forme for det nordiske samarbejde og løser vigtige informations-, for- midlings- og promoveringsopgaver.

Nordisk Ministerråd har desuden kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland.

Nordisk Kulturfond

Nordisk Kulturfond bevilger støtte til kulturprojekter i Norden og nor- diske projekter uden for Norden. De projekter som får støtte afspej-

ler hele kulturlivet og omfatter alt fra billedkunst, teater, musik og dans til litteratur og nye medier. Også uddannelse, forskning og tværsektorielle projekter hører til det fonden kan støtte. Inden for uddannelses- og forskningsom- rådet prioriteres projekter med tilknytning til kunst og kultur.

Nordisk Kulturfond og Nordisk Ministerråd skal i perioden 2010–2012 være i tæt dialog for at udvikle det nordiske kultursam- arbejde.

Nordisk Kulturfonds sekretariat ligger i København, Danmark.

www.nordiskkulturfond.org

Nordisk Informationscenter for Medie- og Kommunikations- forskning (NORDICOM)

NORDICOM's opgave er at formidle viden om medie- og kommunika- tionsforskningen samt medieudvik- lingen i de nordiske lande.

Nordicom forvaltes af Göteborg universitet, Sverige.

www.nordicom.gu.se

Nordisk Film & TV Fond

Nordisk Film & TV Fonds primære formål er at fremme film- og tv- produktioner af høj kvalitet i de fem nordiske lande (Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige). Det sker ved at yde støtte til finansiering af spillefilm, tv-fiktion/serier og krea- tive dokumentarfilm.

Nordisk Film & TV Fonds sekretariat ligger i Oslo, Norge.

www.nordiskfilmogtvfond.com

Nordisk Journalistisk Efteruddannelse

Det er Nordisk Journalistcenters (NJC) overordnede opgave via kurser, seminarer og andre kompe- tenceopbyggende tiltag at skabe og fastholde mediernes interesse for nordisk samhørighed og kulturelt fællesskab.

Nordisk Journalistcenter ligger i Århus, Danmark.

www.njc.dk



Strategier og arbejdsplaner

De nordiske kulturpriser. Litteratur, musik og film.

De nordiske kulturpriser bidrager til at synliggøre det nordiske kunst- og kulturliv. I 2009 blev det besluttet at gøre en samlet indsats for at profilere priserne. Initiativet skal bidrage til at synliggøre den vigtige satsning som priserne repræsenterer inden for kultursamarbejdet og til at skabe samarbejde og synergieffekter mellem priserne og profileringen af dem.

Filmprisen administreres af Nordisk Film & TV Fond, Litteraturprisen af Nordisk Råds svenske delegation og Musikprisen af Nordens Hus på Færøerne.

Dialog – Nordisk Kulturforum

Nordisk Ministerråd arrangerer konferencer, seminarer og workshops under overskriften ”Nordisk Kulturforum”. Kulturforum giver mulighed for en idé- og informationsudveksling mellem Ministerrådet og aktørerne i kultur- og kunstlivet.

Nordisk Kulturforum er Ministerrådets vigtigste informationskanal i arbejdet med at sikre udvikling af programmerne og fremtidige initiativer for kulturlivet i Norden. Kulturforum som dialogværktøj skal derfor udvikles for at sikre, at dialogen bliver ført på en hensigtsmæssig måde.

Hvert nordisk kulturforum skal munde ud i konkrete forslag til kulturministrene om en udvikling af kultursamarbejdet. Temaet for Kulturforum skal altid afspejle kultursamarbejdets overordnede mål.

Evaluering

Reformen af det nordiske kultursamarbejde, som blev implementeret fra 2007 skal evalueres grundigt. Arbejdet sættes i gang i 2010 og afsluttes i 2011. Evalueringen skal blandt andet give svar på om det nordiske kultursamarbejde opleves som brugervenligt, fleksibelt og overskueligt.

Midtvejs er der foretaget en række justeringer som er indarbejdede i denne strategi med mål og vision for kultursamarbejdet. Justeringerne er fremkommet efter i dialog med kunst- og kulturområdet, blandt andet ved to kulturfora i 2009.

Videreudviklingen af det nordiske kultursamarbejde – indhold og metoder – vil blive baseret på efterspørgsel og indspark både fra politisk side og fra det faglige felt.







Nordisk Ministerråd

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
www.norden.org

ANP 2010:749
ISBN 978-92-893-2112-9